

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Nejvyšší soud**, se sídlem Burešova 20, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2013, čj. 30 A 84/2011 - 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 19. 7. 2011 žalobu ke krajskému soudu. V reakci na výzvu krajského soudu k zaplacení soudního poplatku ze dne 14. 12. 2012 požádal o osvobození od soudních poplatků. Usnesením ze dne 8. 1. 2013, čj. 30 A 84/2011 – 40, krajský soud jeho žádost výrokem I. zamítl a výrokem II. ho znovu vyzval k zaplacení soudního poplatku. K tomu mu stanovil lhůtu 10 dnů. Současně ho poučil o následcích nezaplacení soudního poplatku v této lhůtě. Kasační stížnost žalobce proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 29. 5. 2013, čj. 3 As 42/2013 – 10. Následně krajský soud řízení o žalobě zastavil usnesením označeným v záhlaví, a to právě z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

[2] Proti tomuto usnesení podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě tuto kasační stížnost. V kasační stížnosti předně namítá, že řízení o jeho žalobě nemohlo být zastaveno, neboť po vydání rozsudku o kasační stížnosti neobdržel žádnou výzvu

k zaplacení soudního poplatku. Krajský soud dle tvrzení stěžovatele navíc z vlastní úřední činnosti ví, že stěžovatel nakládá s malými finančními prostředky, i proto je jeho postup neopodstatněný. Stěžovatel se přitom odvolává též na věc předloženou rozšířenému senátu pod sp. zn. 3 As 125/2012 s tvrzením, že přípustnost kasační stížnosti musí být dána zákonem jasně, nikoliv být předmětem soudního výkladu. Další námitky stěžovatele směřují výslovně proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků nebo se týkají práva na informace, o které ve skutečnosti v projednávané věci meritorně jde, případně jsou vznesené námitky zcela obecné. V této souvislosti nutno na tomto místě předeslat, že těmito dalšími námitkami nebyl zdejší soud povinen, ale ani oprávněn, se jakkoliv zabývat.

[3] Žalovaný se v poskytnuté lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[4] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejdříve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Bylo zjištěno, že stěžovatel neuhradil soudní poplatek za kasační stížnost, ani není v řízení před zdejším soudem zastoupen advokátem, tak jak to vyžaduje § 105 odst. 2 s. ř. s. Vzhledem ke skutečnosti, že předmětem řízení v dané věci je rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku za řízení před městským soudem, Nejvyšší správní soud na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení žalobce advokátem v řízení netrval, protože takový požadavek by pouze vedl k řetězení téhož problému, což by popíralo smysl samotného řízení o této kasační stížnosti a nesvědčilo by ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení (srov. k tomu rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2012, čj. 4 Ads 66/2012 – 22).

[5] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, neshledal přitom vady, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] V dané věci je předně nezbytné zdůraznit, že předmětem posouzení a hodnocení zdejšího soudu není a nemůže být zákonnost rozhodnutí o neosvobození od soudních poplatků krajským soudem. Proti tomuto rozhodnutí bylo možno podat samostatnou kasační stížnost, což stěžovatel také, ač neúspěšně, učinil. Z tohoto důvodu je nutno všechny námitky směřující proti usnesení, kterým krajský soud stěžovateli nepřiznal dobrodiní osvobození od soudních poplatků, považovat za směřující proti věci již rozhodnuté (§ 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.). Na této skutečnosti nemůže změnit ani to, že ve věci sp. zn. 3 As 125/2012 byla rozšířenému senátu zdejšího soudu předložena otázka zpochybňující přípustnost kasační stížnosti proti usnesení soudu o neosvobození od soudních poplatků. Teprve případně opačné rozhodnutí rozšířeného senátu může dosavadní judikaturu změnit.

[8] Dle ustálené judikatury zdejšího soudu lze rozhodnutí o zastavení řízení z povahy věci napadat pouze z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Jednoduše řečeno, pro stěžovatele přicházejí v úvahu pouze tvrzení, že řízení o žalobě bylo zastaveno v rozporu se zákonem.

pokračování

[9] Jedinou přípustnou kasační námitkou stěžovatel napadá postup krajského soudu poté, co bylo rozhodnuto o jeho předchozí kasační stížnosti rozsudkem NSS ze dne 29. 5. 2013, čj. 3 As 42/2013 - 10, tj. že ho znovu nevyzval k zaplacení soudního poplatku, přesto řízení bez dalšího zastavil. V tomto rozsahu jí zdejší soud přezkoumal.

[10] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je kasační stížnost proti rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudního poplatku ochranou účastníka před důsledky nezaplacení soudního poplatku v případě, kdy požádal o osvobození od poplatku a rozhodnutí o této žádosti považuje za nezákonné. Krajský soud nesmí v takovém případě zastavit řízení o žalobě, dokud Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti nerozhodne (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2005, čj. 2 Afs 132/2004 - 91, č. 608/2005 Sb. NSS). Krajský soud postupoval v souladu s tímto názorem, neboť řízení zastavil až poté, co bylo o kasační stížnosti rozhodnuto.

[11] Obsahuje-li usnesení o neosvobození od soudních poplatků též výzvu k zaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě, je podáním kasační stížnosti proti tomuto usnesení tato výzva konzumována, resp. stává se neúčinnou. Je proto povinností krajského soudu vyzvat žalobce po doručení rozhodnutí o kasační stížnosti opětovně k zaplacení soudního poplatku, určit mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučit jej o následcích nezaplacení (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 11. 2008, čj. 1 As 75/2008 - 77). Pokud toto krajský soud neučiní a řízení o žalobě bez dalšího zastaví, dopustí se vady řízení, která může mít vliv na zákonnost usnesení o zastavení řízení [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

[12] Z předloženého spisu krajského soudu zdejší soud ověřil, že v projednávané věci krajský soud popsáním způsobem nepostupoval. Dopustil se tedy vady řízení, neboť stěžovatele znovu nevyzval k zaplacení soudního poplatku. Po zvážení všech okolností případu stěžovatele a dalších okolností známých zdejšímu soudu z úřední činnosti nicméně soud dospěl k závěru, že tato vada neměla vliv na zákonnost usnesení o zastavení řízení.

[13] Těmito okolnostmi jsou zejména extrémně vysoký počet sporů zahajovaných stěžovatelem s průběžně vzrůstající tendencí (v současné době již bezmála 1.000 sporů před NSS), dále převážně zjevně šikanozní způsob uplatňování práv stěžovatele před soudem se stejným nebo velice podobným průběhem (k tomu viz např. rozsudek ze dne 7. 6. 2012, čj. 2 As 82/2012 - 13), skutečnost, že stěžovatel je s formálními podmínkami podání žaloby včetně povinnosti zaplatit soudní poplatek velice dobře obeznámen, a konečně okolnost, že poučovací povinnost soudu plynoucí z § 36 odst. 1 s. ř. s. se v případě stěžovatele v převážné většině sporů, které před správními soudy vedl, ukázala být nadbytečnou a formální, neboť soudní poplatek stejně nikdy neuhradil. Kromě toho soud poukazuje na skutečnost, že od právní moci rozsudku NSS ze dne 29. 5. 2013, čj. 3 As 42/2013 - 10 (7. 6. 2013), do právní moci usnesení krajského soudu o zastavení řízení (31. 10. 2013) uplynulo téměř pět měsíců, během nichž mohl stěžovatel soudní poplatek uhradit. Případná opakovaná výzva krajského soudu k zaplacení soudního poplatku a stanovení nové lhůty by neměla valného praktického významu, neboť vyjádření a dosavadní chování stěžovatele naznačují, že soudní poplatek hradit ani nehodlá.

[14] Skutečnost, kterou stěžovatel žádným způsobem nerozporuje, a dokonce jí sám tvrdí, je, že dosud soudní poplatek nezaplatil. Soud proto postupoval správně, pokud řízení zastavil dle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

[15] Stěžovatel tedy se svou námitkou neuspěl. Z tohoto důvodu soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné účelně vynaložené náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. prosince 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu